

5. Strategy «VIENNA 2030 — Economy & Innovation». Vienna city government. Vienna, URL: <https://www.wien.gv.at/english/business-media/vienna-2030.html>
6. Suitner J. Vienna's planning history: periodizing stable phases of regulating urban development, 1820–2020. Planning Perspectives, Volume 36, 2021 — Issue 5 Pages 881–902
7. The 2022 Global Liveability Index. Recovery and hardship. The Economist Intelligence Unit. URL: <https://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/liveability-index-2022.pdf>
8. The Organisation of the Vienna City Administration. City of Vienna. URL: <https://www.wien.gv.at/english/administration/organisation/>
9. The Strategy Plan for Vienna. Vienna city government. Vienna, 52 p. URL: <https://www.wien.gv.at/stadtentwicklung/studien/pdf/b007289.pdf>
10. The years of the Allied Forces in Vienna (1945 to 1955) — History of Vienna URL: <https://www.wien.gv.at/english/history/overview/reconstruction.html>

ecoregnaturres@ukr.net

Тютюнник Г. О.

кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу економіко-екологічного розвитку приморських регіонів

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

РЕКРЕАЦІЙНИЙ НАПРЯМ АКВАКУЛЬТУРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСТУПУ ДО ЄС

Анотація. У дослідженні висвітлено роль аквакультурних водних об'єктів як центрів відтворення природного біорізноманіття постраждалого від воєнних дій, досягнення Цілей сталого розвитку, утворення багатофункціональних блакитно-зелених коридорів відповідно до світових трендів зеленого міста, базису нових робочих місць, соціо-економіко-екологічного відновлення та розвитку міст України.

Ключові слова: аквакультура, марикультура, рекреація, Цілі сталого розвитку, просторове планування.

Актуальність. Становлення українських міст на шлях відродження після серйозних втрат внаслідок військових дій на території країни, вимагає пошуку нових рішень та уникнення появи можливих ризиків і загроз. Аквакультурна діяльність ведеться в усьому світі в основному з метою споживання харчової продукції. Проте вона також пов'язана з цінностями довільля, сумісними з управлінням природними ресурсами та захистом біорізноманіття, яке зазнало негативних наслідків у результаті бойових дій, зокрема таких як втрата свого місце існування.

Постановка завдання. Підтримка аквакультури та відновлення міських і сільських територій з урахуванням розбудови блакитних зон є ключовим аспектом їх відродження, тому не дивно, що постає питання просування цієї практики сталим способом як джерела генерації економічних ресурсів, підвищення інвестиційної привабливості країни та слідування трендам зеленого міста (рис 1).

Виклад результатів дослідження. Стан Українського Причорномор'я, яке зазнало впливу від воєнних дій і характеризується значним забруднення вод, також нараховує ряд негативних наслідків від:

- самовільної інтродукції екзотичних видів риб;
- неадекватних репопуляцій;
- змін клімату;

- надмірного вилову/браконьєрства (набіг настільки жорстокий, що популяції риби не відновлюються, а їх кількість зменшується настільки, що вони досягають точки повного зникнення);
- малої генетичної мінливості риб.

Метою формування аквакультурних водних об'єктів у міських і сільських територіях є створення природних екосистем із відтворювальними, науковими, пізнавальними та дозвілєвими функціями, що спонукає до партнерства широких кіл заінтересованих сторін (Ціль 17).

Сприяє задоволенню від водних екосистем через досягнення їх сталого використання, популяризації морської кухні (Ціль № 15. (15.1. збереження, відновлення, стале використання прісно-водних екосистем) та відповідального рибальства як найбільш репрезентативних елементів дозвілля, сумісних із збереженням та повагою до природного середовища (Ціль 12). Робить вирішальний внесок у досягнення цілей Десятиліття науки про океан для сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй (2021–2030) і Глобальної рамкової програми збереження біорізноманіття після 2020 року Конвенції про біологічне різноманіття. Формування аквакультурних водних об'єктів є запорукою створення нових робочих місць (Ціль 8) і відповідає завданням:

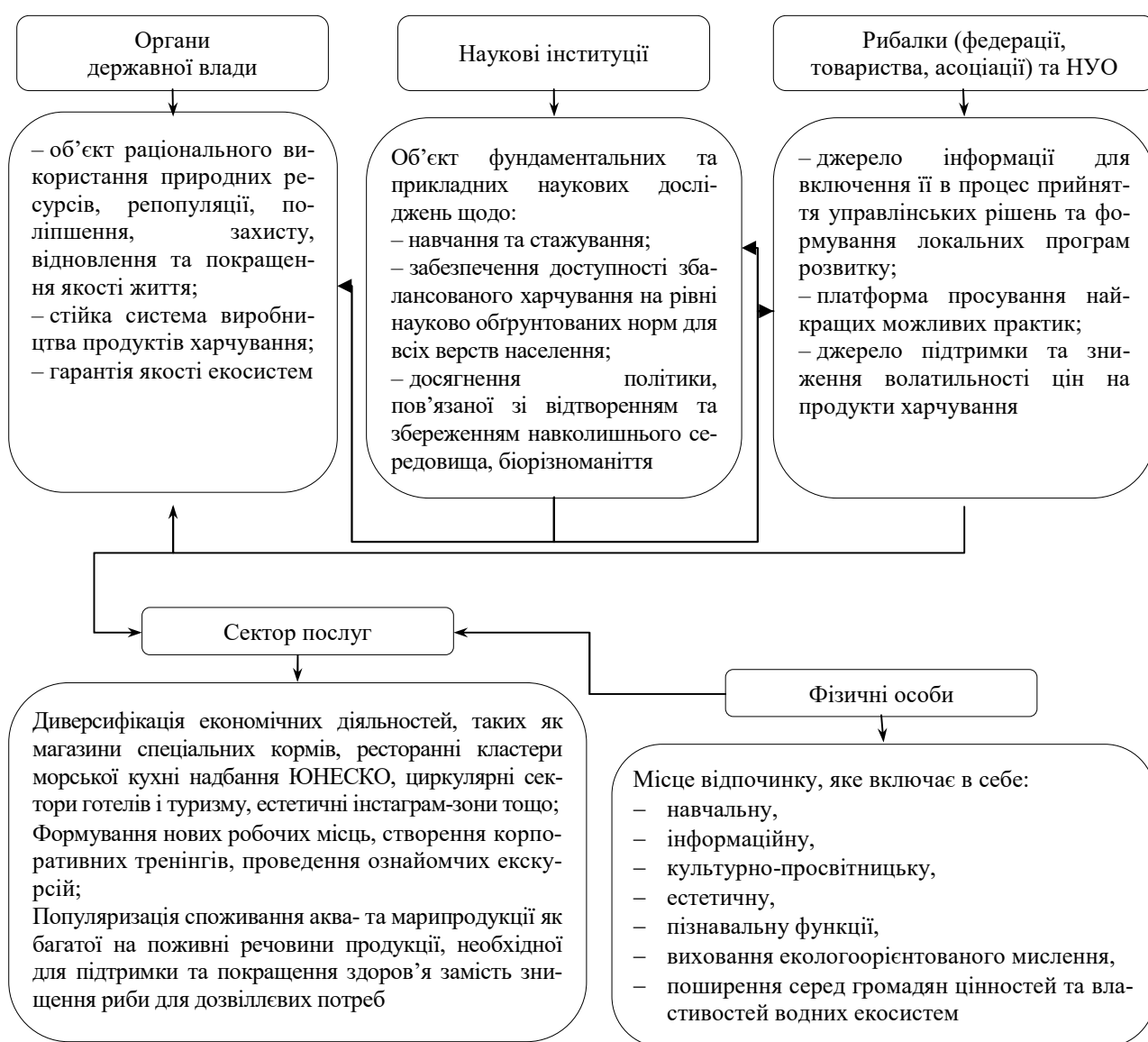

Рис. 1. Роль рекреаційних аквакультурних водних об'єктів із відтворювальною, навчальною та культурно-просвітницькою функціями для суб'єктів різних форм власності

Джерело: авторська розробка із використанням [1, с. 43; 2].

- забезпечення стійкого зростання ВВП на основі модернізації виробництва, розвитку інновацій;
- підвищення ефективності виробництва на засадах сталого розвитку;
- підвищення рівня зайнятості населення;
- скорочення частки молоді, яка не працює, не навчається і не набуває професійних навичок;
- створення можливостей для самореалізації потенціалу економічно активної частини населення та розвитку креативної економіки.

Основними цілями формування науково-освітніх аквакультурних водних об'єктів у міській і сільській місцевості є збереження, відтворення популяцій та узгодженість із Директивою 2010/63/ЄС [3]. Завдяки цим об'єктам можна дізнатися, як працюють водні екосистеми, розрізняти види тварин і рослин, що мешкають у морях, річках та інших водоймах. Декоративні аквакультурні водні об'єкти — віддзеркалюють результати того, що цифрова трансформація змінила уявлення про сучасний бізнес, а розвиток ринку послуг призвів до глобальної жорсткої конкуренції між зонами відпочинку [4]. Відповідають необхідності досягнення результату блакитної трансформації галузі аквакультури із дотриманням екосистемного підходу та за допомогою наукових та природних рішень, ефективних інструментів просторового планування, цифровізації та інновацій [5]. Циркулярні аквакультурні водні об'єкти зменшують негативні генетичні наслідки для змішаної популяції, які виникають в результаті втечі аквакультури з ферм розташованих в морі та річках та знижує придатність і потенційно обмежує здатність дикої риби реагувати на зміну умов навколишнього середовища [6].

На додаток аквакультурні водні об'єкти можуть бути розташовані на ландшафтах низької якості для реабілітації зруйнованих внаслідок воєнних дій, місць звалищ, покинутих сільських шахт та інших територій з низьким рівнем продуктивності, інвестиційної та туристичної привабливості.

Висновки. Повоєнне відновлення міст — це не звичайна відбудова існуючого раніше устрою, це трансформаційний процес, який торкається усіх аспектів життя. Необхідний новий погляд на місто як природно-господарську систему, інноваційне середовище задля забезпечення сталого, екологоорієнтованого, інклюзивного та креативного розвитку існування і життєдіяльності людини, ядром якого може стати розбудова блакитно-зелених коридорів з аквакультурної діяльності рекреаційного спрямування.

Література

1. Fundación Biodiversidad. La Pesca Recreativa Continental en España. Marco Jurídico y Caracterización Fundación Biodiversidad, Madrid, España. 2019. 110 p.
2. Zapata, L. A. (Ed.). Colombia Azul: Acuicultura creciente y pesca sostenible. AUNAP y WWF Colombia. Medellín. 2020. 132 p.
3. European Union. Directive 2010/63/EU of the European Parliament and of the Council of 22 September 2010 on the protection of animals used for scientific purposes. Official Journal of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:276:0033:0079:En:PDF>. Директива 2010/63/ЄС щодо захисту тварин, які використовуються в наукових цілях прийнята 22 вересня 2010 року. Директива твердо базується на принципі трьох R, щоб замінити, скоротити та вдосконалити використання тварин, які використовуються в наукових цілях.
4. Burkynskyi, B., Martienko, A., Khumarova, N., Prokopiuk, A.. Property Management Dominants for Recreational Natural Resources. Economics. Ecology. Socium. 2. 2018. 77-90.
5. FAO. GFCM 2030 Strategy for sustainable fisheries and aquaculture in the Mediterranean and the Black Sea. Rome. 2021. URL: <https://doi.org/10.4060/cb7562en> (дата звернення 14.02.2023).
6. Office of Aquaculture. Frequent Questions — Marine Aquaculture and Recreational Fishing Interactions. 2022. URL: <https://www.fisheries.noaa.gov/national/aquaculture/frequent-questions-marine-aquaculture-and-recreational-fishing-interactions> (дата звернення 14.02.2023).